

Lapzárta utáni hír: Medgyessy Péter miniszterelnök november 24-ével kinevezte dr. Lux Ivánt az OAH főigazgató-helyettesévé.

Befejeződött a felülvizsgálati értekezlet

Bécsben, a kiegészített fűtőelemek és a radioaktív hulladékok biztonságos kezeléséről létrejött nemzetközi egyezmény első felülvizsgálati értekezletén a részes országok nemzeti jelentései alapján november 3. és 14. között megvitatták a 2001. június 18-án hatályba lépett egyezményben vállalt kötelezettségek teljesítését. Az egyezményt Magyarország az elsők között írta alá, s a 2001. évi LXXVI. törvényben hirdette ki. Az Egyezmény részesei kötelezték magukat a kiegészített fűtőelemek és radioaktív hulladékok kezelése terén a biztonság nemzetközileg elfogadott szintjének elérésére és fenntartására, valamint vállalták, hogy erről háromévenként jelentést készítenek. Az egyezménynek ma 32 részes állama van.

A magyar nemzeti jelentést az Országos Atomenergia Hivatal (OAH) állította össze az érintett hazai intézmények bevonásával, és a Kormány jóváhagyásával küldte meg a felülvizsgálati értekezlet titkársági feladatait ellátó Nemzetközi Atomenergia Ügynökséghez. A jelentés magyar és angol nyelven az OAH honlapján (www.haea.gov.hu) hozzáférhető.

A november 3-án kezdődött felülvizsgálati értekezlet választott elnöke *Lawrence Williams* (Egyesült Királyság). A jelentések megvitatása öt ország-csoportban zajlott. Magyarország Ausztriával, Finnországgal, Kanadával, a Koreai Köztársasággal és Lengyelországgal került egy csoportba, de jelentésünkhöz más országok is fűztek kérdéseket, és részt vettek megvitatásán. A felülvizsgálati értekezleten az OAH, a Külügyminisztérium, az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Társaság és más, a témában érintett hazai intézmények és vállalatok képviselőiből álló küldöttség vett részt. A magyar nemzeti jelentés bemutatására és megvitatására november 7-én került sor. A jelentést a delegáció vezetője, *dr. Rónaky József*, az OAH főigazgatója ismertette, további kiegészítéseket adott *dr. Ormai Péter*, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Társaság főmérnöke, *dr. Lux Iván*, az OAH Nukleáris Biztonsági Igazgatóság megbízott igazgatója és *dr. Köteles György*, a Fodor József OKK Országos „Frédéric Joliot-Curie” Sugárbiológiai és Sugáregészségügyi Kutató Intézet igazgató-főorvosa.

A felülvizsgálati értekezlet – a nemzeti jelentés, az elhangzott előadások és a kérdésekre adott válaszok alapján – megállapította, hogy **a magyar gyakorlat megfelel az egyezményben megfogalmazott biztonsági követelményeknek**. Követendő példaként említette a létesítmények környezetében létrejött tájékoztató és ellenőrző önkormányzati társulásokkal való együttműködést.

Az értekezlet összefoglaló jelentése rövid áttekintést ad a kiegészített fűtőelemek és a radioaktív hulladékok kezelésének jelenlegi helyzetéről a különböző országokban. Az atomenergia minden alkalmazása radioaktív hulladékok keletkezésével jár, a felülvizsgálati értekezlet felhívja a még nem csatlakozott országokat, hogy minél előbb csatlakozzanak az egyezményhez.

Dr. Rónaky József
az OAH főigazgatója

Nemzetközi Szervezetek

A NAÜ Sugárvédelmi és Hulladékkezelési Bizottságának üléséről

2003. szeptember 29-október 2. között Bécsben ülést tartott a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség (NAÜ) Sugárvédelmi (RASSC), illetve a Hulladékkezelési (WASSC) Szabványosítási Bizottsága, amelyen az OAH részéről *dr. Koblinger László*, főigazgató-helyettes, illetve *Czoch Árpádné dr.*, főosztályvezető vett részt. A két bizottság külön-külön tárgyalta meg a csak sugárvédelmi, illetve csak radioaktív hulladékkezelési témákat, majd együttes ülést tartottak, amelyen a két bizottságot érintő közös szabályozási ügyeket vitattak meg.

A sugárvédelmi szempontból szabályozást nem igénylő radioaktív anyagokról szóló – már többször tárgyalt – irányelv-tervezetet a NAÜ javított formában ismét körözte a tagországokban. A legfontosabb kritikái megjegyzések kifogásolták a tervezet hatályát, aggályosnak tartották, hogy korlátozza a hatóságok mérlegelési hatáskörét, és alkalmazásához további irányelveket tartottak szükségesnek. Hosszas vita után a tervezet új címet kapott: "A kizárás, mentesítés és felszabadítás koncepciójának alkalmazása". A két bizottság a későbbi irányelv tartalmát meghatározó mintegy egy oldalas kiinduló anyagot fogadott el, amelynek alapján a Titkárság új tervezetet készít és azt 2004. márciusában a két bizottság elé terjeszti.

Elkészült a nukleáris biztonságra, a sugárbiztonságra, a radioaktív hulladékok biztonságára és a szállítási biztonságra vonatkozó új közös alapelvek első változata, amelyben az eddigi három külön alapdokumentumban megfogalmazott összesen 45 alapelv helyett mindössze 14 alapelv szerepel. A bizottságok néhány módosítást javasoltak a megszövegezésben, és felhívták a figyelmet arra, hogy feltehetően újabb alapelvek felvételére is szükség lesz.

Új követelmények és szabványok a NUSSC előtt

A Nukleáris Biztonsági Szabványok Bizottsága (NUSSC) ez évi második, megalakítása óta a 16. ülését október 20-22. között tartotta Bécsben. Az ülésen a szokásos új követelmény- és irányelv-tervezetek (a NAÜ általános szóhasználatával: szabványok) mellett több fontos dokumentumot is megvitattak. Az OAH-t *dr. Vöröss Lajos*, az OAH főtanácsadója képviselte.

A NAÜ kérte a tagországoktól, hogy magasan képzett és gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező szakértőket delegáljanak a bizottságba, s **az országon belül olyan szakértői hálózatot hozzanak létre, amelynek segítségével az összes felhasználó aktívan részt vehet a szabványok kidolgozásában.** A NUSSC szerint a szabványok felhasználása során létrejövő tapasztalatok visszaigazolási módszerét erősíteni kell. A NAÜ javaslata szerint szükség van az 1999 óta folyamatosan kibocsátott új szabványok ötévenkénti felülvizsgálatára. Erre először 2004-ben kerül sor, és 2008-ig összesen 25 szabvány felülvizsgálatát tervezik.

NAÜ Kormányzótanács ülése

A NAÜ Kormányzótanácsának műszaki együttműködési bizottsága november 17-19. között tartott ülésén megvitatta a NAÜ 2004-re szóló műszaki együttműködési programját. A Kormányzótanács elnöke munkabizottságot hozott létre annak vizsgálatára, hogy a NAÜ miképpen kaphatná meg időben a tagországok pénzügyi hozzájárulását, mivel a pénzügyi bizonytalanság veszélyezteti a programok ütemezett megvalósítását. A november 20-án kezdődött ülésen a 2004-re szóló műszaki együttműködési program – vita és hozzászólás nélküli elfogadása után – a Kormányzótanács megvitatta a NAÜ főigazgatójának a *Biztosítéki Egyezmény végrehajtása Iránban* című jelentését. A november 26-i ülésen a **Kormányzótanács szavazás nélkül elfogadta a brit-francia-német határozattervezetet a NAÜ és Irán közötti biztosítéki megállapodás végrehajtásáról.** A határozat nem ítélte el Iránt annak ellenére, hogy az 18 éven keresztül – a többség véleménye szerint is – megsértette a biztosítéki egyezményben vállalt kötelezettségeit. Az elfogadott határozat egy külön pontjában rögzítették, hogy az Irán részéről mutatott együttműködési készség bármilyen hiánya esetén a Kormányzótanács minden rendelkezésére álló eszközt igénybe vehet, így az ENSZ Biztonsági Tanácsához is fordulhat.

Regionális programtervezés

A Nemzetközi Atomenergia Ügynökség minden évben megvitatta a nukleáris energia termeléssel, illetve a nukleáris biztonsággal foglalkozó regionális programjavaslatokat. Az idei tanácskozást október 28-30. között tartották Bécsben. Az OAH-t *dr. Élő Sándor* főosztályvezető és *Szabó Péter Pál* főtanácsos, a Paksi Atomerőmű Rt-t pedig *Kovács Pál* műszaki titkár képviselte. Az ülés célja, hogy a tagországok javaslatai alapján összeálljon a NAÜ következő évi regionális programja. A NAÜ a műszaki segítségnyújtás keretében minden évben több millió dollárt fordít a résztvevő országok szakembereinek képzésére és műhelyülések szervezésére. Magyarország 2004-ben három rendezvény hazai megszervezését vállalta. Mind a résztvevők, mind a NAÜ titkárság hangsúlyozta, hogy a regionális programok által biztosított támogatás hozzájárul a szakember utánpótlás fenntartásához is. **A NAÜ továbbképzéseiben továbbra is jelentős a szerepe az onko-radiológiának, a nukleáris medicinának, illetve a sugárvédelem oktatásának.**

Hazai tapasztalatok átadása a Kiegészítő Jegyzőkönyv alkalmazásáról

Magyarország az elsők között csatlakozott a 2000-ben életbe lépett Biztosítéki Egyezmény hatályát kibővítő ún. Kiegészítő Jegyzőkönyvhöz, s a Jegyzőkönyv előírásainak megfelelően folyamatosan szolgáltat adatokat a Nemzetközi Atomenergia Ügynökségnek. A Jegyzőkönyv szerinti adatszolgáltatás értelmezésére a NAÜ korábban irányelvet dolgozott ki, s most ezt a Jegyzőkönyvben részes országok eddigi tapasztalatai alapján felülvizsgálja. E felülvizsgálat volt a tárgya annak az október 20-24. között megtartott londoni ülésnek is, amelyen a NAÜ meghívására az OAH képviseletében *dr. Pető Ákos* főosztályvezető és *Szöllősiné Földesi Erzsébet* osztályvezető vett részt.

NEA - személyi változások és stratégiai terv

Az OECD Nukleáris Energia Ügynökség (NEA) Irányítótestülete (IT) október 10-15. között ülésezett Párizsban. Az IT korábbi svéd elnöke, *Lars Högberg* öt év eredményes munka utáni nyugállományba vonulása miatt nem vállalta tovább az elnökséget, **az új elnök W. D. Magwood, az amerikai Energiaügyi Minisztérium (US DOE) Atomenergetikai Kutatási és Technológiai osztályának vezetője lett.** Az IT szűkebb vezetésébe beválasztották *W. Santner-t*, a német energiaügyi minisztérium tanácsosát. Távozott a NEA-ból a NEA főigazgató-helyettes asszonya, *C. Kessler* is, utódjáról még nem született döntés. Megemlékeztek *J. Frescuráról*, a NEA Nukleáris Biztonsági Osztályának ez év júniusában váratlanul elhunyt vezetőjéről. Az ülés elfogadta a kétéves program 2004-re vonatkozó részét, s politikai vitanap keretében áttekintette a NEA Stratégiai tervéhez érkezett véleményeket. A jelenlévők egyetértettek abban, hogy az új stratégiai tervben a rugalmasság biztosítása mellett fenn kell tartani 2005-ig érvényes terv folytonosságát. A NEA tevékenységének fő irányait meghatározó, a következő öt évre szóló új stratégiai terv elfogadása jövő áprilisban várható. Az IT ülésen a svájci képviselő a nukleáris energetika jövőjével kapcsolatban ez év májusában tartott két svájci népszavazásról számolt be. A

svájciak a népszavazáson nemmel szavaztak az atomerőművek leállítására vonatkozó javaslatokra, s ezzel **a nukleáris energia további felhasználása mellett döntöttek.**

Biztonsági mutatók monitorozása

Az OECD-NEA hatósági kérdésekkel foglalkozó bizottsága (CNRA) és a nukleáris létesítmények biztonsági kérdéseivel foglalkozó bizottsága (CSNI) 1999-ben közös munkacsoportot hozott létre atomerőművek biztonsági teljesítményének monitorozására alkalmas mutatók tárgyában. A munkacsoport 2002-ben lezárta az első fázist és a hatósági hatékonyság indikátorainak kidolgozására tett kísérlettel folytatta a munkát. A Berlinben tartott ülésen az OAH képviselőjében – szakértőként – *dr. Vöröss Lajos*, az OAH főtanácsadója vett részt. Az idén az Országos Atomenergia Hivatalban is elindult az itthon kialakított indikátorrendszer bevezetése és adatokkal való feltöltése. Az elkészült munka közvetlenül felhasználható a hazai, saját rendszer továbbfejlesztésére. Ha a CNRA úgy dönt, hogy a csoport folytassa munkáját, akkor indokolt, hogy ebben az OAH is részt vegyen úgy, hogy saját adatbázisát hozzáigazítja a csoport által kidolgozott indikátorokhoz.

NEA munkacsoport -tagországi beszámolók

Az OECD Nukleáris Energia Ügynöksége hatósági kérdésekkel foglalkozó bizottsága egyik munkacsoportjaként működik a felügyeleti gyakorlattal foglalkozó munkacsoport. Az október végén tartott ülésen – amelyen az OAH képviselőjében *Fichtinger Gyula* főosztályvezető vett részt – a tagországok beszámoltak a felügyeleti és ellenőrzési tevékenység alapelveinek felülvizsgálatáról. A felügyeleti hatékonyságának növelése mellett előtérbe kerültek az ügyfélközpontú, minőségpolitikai szempontok is. Nagy érdeklődés övezte a magyar előadást, amelynek középpontjában az áprilisi paksi üzemzavar és tanulságai álltak. Általános tanulság többek között, hogy a biztonságot érintő döntésekre vonatkozó jogszabályi időkorlát esetleg nem ad elegendő időt a döntés előtti alapos vizsgálatra. A nyugati hatóságok többségénél nincs ilyen előírás, Csehország, Szlovákia és különösen Magyarország esetében azonban jogszabály írja elő, hogy a kérelmet – függetlenül annak tartalmától – adott időre el kell bírálni. A vállalkozók és alvállalkozók felügyeletével kapcsolatos hiányosságok is általánosak. A jelenlegi előírások és a gyakorlat nem mindig biztosítja a megfelelő felügyeleti kontrollt az alvállalkozói kör számára. Az üzemanyaggal kapcsolatos tevékenységek biztonsági jelentőségét is át kell értékelni. A munkacsoport ajánlásokat fog kidolgozni az eset tanulságainak hasznosítására a felügyeleti tevékenységben.

NEA tájékoztatási munkacsoport

Az OECD Nukleáris Energia Ügynöksége hatósági kérdésekkel foglalkozó bizottsága (CNRA), a nukleáris hatóságok tájékoztatással foglalkozó szakemberei számára munkacsoportot hozott létre. A két éve működő munkacsoport idei második ülését október 2-3-án Brüsszelben tartotta. Az OAH-t *Besenyei Gáborné* főosztályvezető-helyettes, az OAH tájékoztatási vezetője képviselte. Az ülésen beszámolók hangzottak el a nukleáris kérdésekről szóló, májusban lezajlott svájci népszavazásról, illetve az atomerőműbe történő esetleges repülőgépek becsapódás hatásáról megjelent tanulmánnyal kapcsolatos tájékoztatási problémákról. Az angol hatóság megrendelésére készített közvélemény-kutatási adatokat a hatóság képviselője ismertette. Az áprilisi paksi üzemzavarral, annak média visszhangjával, illetve az üzemzavar után készített közvélemény-kutatási adatokkal foglalkozó magyar előadás élénk érdeklődést váltott ki a tájékoztatási szakemberekben. Az értekezlet fő témája a nukleáris hatóságok részére a jövő májusban Kanadában szervezendő tájékoztatási műhelyülés tematikájának összeállítása volt.

Kétoldalú kapcsolatok

Gyorsértésítési egyezmény

Az osztrák-magyar gyorsértésítési kormányközi egyezmény rendes évi ülését október 29-én tartották Budapesten, az OAH székházában. Az októberi találkozó valójában rutinjellegű volt, hiszen az osztrák fél kérésére júniusban tartott rendkívüli szakértői ülésen átfogó tájékoztatás hangzott el a paksi atomerőmű április 10-én bekövetkezett üzemzavaráról. Az osztrák delegációt *Gisela Polte* asszony, az osztrák Külügyminisztérium energia- és nukleáris biztonság kérdésekért felelős államtitkára, a magyar delegációt *dr. Rónaky József*, az OAH főigazgatója vezette. Az ülésen mindkét fél részéről részt vettek az érintett minisztériumok és országos hatáskörű szervek képviselői. A felek kölcsönösen tájékoztatták egymást a június óta bekövetkezett változásokról. A Paksi Atomerőmű Rt. képviselői ismertették a 2. blokk jelenlegi állapotát, s a helyreállítás, valamint az esetleges újraindítás tervezett fázisait. A nukleáris események és balesetek megelőzése indokolja az együttműködés további elmélyítését – fogalmazta meg kölcsönös egyetértésben a bizottság. Ilyen például az elhárítási gyakorlatokon való megfigyelői részvétel is. **Az értekezletet a kölcsönös bizalom és nyíltság jellemezte.**

Balesetelhárítás

Szeptemberben Magyarországra látogatott *Prosanta Chowdhury*, az Amerikai Egyesült Államokbeli Louisiana állam Környezetminőségi Minisztériumának munkatársa, az ottani Sugárbaleset-elhárítási és Készültségi Program vezetője. Látogatására az OAH és az amerikai minisztérium között kialakult együttműködés keretében került sor. P. Chowdhury megfigyelőként részt vett az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium által szervezett Radiológiai Reagálási Gyakorlaton. Értékelésében hasznos tanácsokat adott a magyarországi radiológiai balesetekre való felkészülés javítására. Az OAH Veszélyhelyzeti Intézkedési, Gyakorló és Elemző Központja (CERTA) Oktató Központjában tartott szemináriumon bemutatta Louisiana állam felkészültségét a különböző típusú radiológiai baleseti helyzetekre. Az előadást az OAH szakértőin kívül számos hazai intézet munkatársa is meghallgatta. P. Chowdhury áttekintette az OAH augusztusban jóváhagyott Balesetelhárítási Intézkedési Tervét. Az OAH Nukleárisbaleset-Elhárítási és Képzési Központja (CERTA) munkatársaival tartott megbeszélésen megtárgyalták a gyors lefolyású balesetek lehetséges elhárításával, és a 2004 őszen megrendezendő Nemzeti Nukleárisbaleset-elhárítási Gyakorlatra való felkészüléssel kapcsolatos kérdéseket.

Hatósági tevékenység

PA Rt. Igazgatóság – OAH vezetői megbeszélés

A Paksi Atomerőmű Rt. (PA Rt.) Igazgatósága október 30-án kötetlen beszélgetésen látta vendégül az OAH vezetőit. A megbeszélésen *dr. Rónaky József*, az OAH főigazgatója ismertette az OAH tevékenységét. *Hetzmann Albert* műszaki vezérigazgató-helyettes tájékoztatást adott a PA Rt. előtt álló aktuális feladatokról. *Dr. Lux Iván*, az OAH Nukleáris Biztonsági Igazgatóság (NBI) megbízott vezetője rövid előadásban ismertette az Igazgatósággal a hatóság-engedélyes kapcsolatról újonnan megfogalmazott NBI elképzeléseket. Az Igazgatóság elnökének javaslatára e kérdéskört a jelenlévők nem vitatták meg, hanem elhatározták, hogy tovább tanulmányozzák, s egy újabb találkozó alkalmával még az idén visszatérnek rá.

Csatlakozás az EURATOM Szerződéshez

Magyarország EU csatlakozása maga után vonja az EURATOM (az Európai Atomenergia Közösség) szerződéséhez való csatlakozásunkat is, ugyanakkor a Magyarország által már 1970-ben aláírt Atomsorompó Szerződés teljesítése továbbra is hazai hatáskörben marad. A csatlakozást követően azonban nemcsak a NAÜ, hanem az EURATOM is ellenőrzi a Szerződés teljesítését.

A jelenlegi hazai nyilvántartás az EURATOM szerződéstől eltérően nem terjed ki a bányászati vagy ércdúsítási tevékenység keretébe tartozó anyagokra (ércre, érc koncentrátumra és hulladéokra), bár az Országos Atomenergia Hivatal a 39/1997. (VII. 1.) IKIM rendelet alapján ezektől a nukleáris anyaggal rendelkező szervektől is kéri a nukleáris anyagra vonatkozó adatszolgáltatást. A nukleáris anyagok ellenőrzése az EURATOM szerződés miatt szigorúbb lesz, mint a jelenlegi. Az EURATOM nemzetközi ellenőrei közvetlenül a nukleáris létesítményekkel tartanak kapcsolatot, ezért a hazai hatósági rendszer számára nehezebb lesz a nemzetközi ellenőrzés feltételeinek biztosítása és a hazai hatósági előírások érvényesítése. Az Atomsorompó Szerződés végrehajtására a Nemzetközi Atomenergia Ügynökséggel kötött biztosítéki egyezménynek megfelelően a nukleáris anyagok nyilvántartási rendszerét, nemzetközi ellenőrzését a 39/1997 (VII.1.) IKIM rendelet szabályozza. Az Európai Unióba való belépéskor a kétoldalú (Magyarország és a NAÜ közötti) egyezményt **háromoldalú egyezmény** váltja fel. Ezt az egyezményt mind a NAÜ, mind az Európai Unió, mind pedig Magyarország aláírja. Bár a nemzeti hatóság szerepét a NAÜ-val szemben az Európai Unió Biztosítéki Hivatala látja el, az OAH továbbra is fenntartja hosszú évek óta jól működő nukleáris anyagnyilvántartási és ellenőrzési rendszerét. Az OAH biztosítéki feladatai azonban kissé módosulnak, amit majd új miniszteri rendelet szabályoz.

Próbaellenőrzés

A NAÜ, az OAH és a Paksi Atomerőmű Rt. közötti megállapodás alapján, október 29-én a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség próbajellegű, be nem jelentett biztosítéki ellenőrzést tartott az erőmű 4. blokkján. A próbaellenőrzés célja az volt, hogy a NAÜ – még az integrált biztosítéki rendszer bevezetése előtt – tapasztalatokat szerezhessen arról, hogy előre nem bejelentett ellenőrzés milyen hatékonysággal és milyen eredménnyel hajtható végre Pakson. **Az ellenőrzés sikeresen és az elvárásoknak megfelelően zajlott le.** Ezeket a tapasztalatokat a NAÜ beépíti a paksi atomerőműre kidolgozott integrált biztosítéki ellenőrzési stratégiájába. Az új rendszer bevezetésére várhatóan 2004. elején kerül sor.

Értékelések

Ülésezett a Tudományos Koordinációs Bizottság

A gazdasági és közlekedési miniszter által létrehozott Tudományos Koordinációs Bizottság (TKB) október 13-i ülésén foglalkozott a paksi atomerőmű 2. számú reaktorblokkjának újraindításával összefüggő kérdésekkel. A Bizottság meghallgatta *dr. Lux Iván főosztályvezető*, az OAH Nukleáris Biztonsági Igazgatóságának megbízott vezetője és *Cserháti András*, a paksi atomerőmű tanácsadója előadását az újraindítás

feltételeire és módjára vonatkozó elképzeléseiről. Az OAH képviselője elmondta, hogy a hatóság elvi álláspontja szerint a biztonság szavatolása mindent megelőző elsőbbséget élvez. A sérült fűtőelemeket tartalmazó 1. számú akna felszámolási munkái fontosságban megelőzik a 2. reaktorblokk indításával összefüggő kérdéseket, s a 2. blokk indításával összefüggő döntések csak e két feladattal összefüggő műszaki és biztonsági problémák teljes körű feltárása értékelése és a potenciálisan veszélyes következmények kizárása után szülehetnek meg. A TKB a tájékoztatást tudomásul vette és állásfoglalásában egyetértett az OAH képviselője által vázolt elvekkel.

A Nukleárisbaleset-elhárítási Műszaki Tudományos Tanács (NBE-MTT)

Az NBE-MTT a Katasztrófavédelmi törvény végrehajtási utasítása alapján a Kormányzati Koordinációs Bizottság (KKB) tanácsadó szerve. Az NBE-MTT az OAH bázisán működik, tagjai a nukleárisbaleset-elhárítás területén érintett tárcák, a nukleáris létesítmények és a kutató intézmények képviselői. Az NBE-MTT 2003-ban több fontos témával foglalkozott, melyek közül érdemes kiemelni a paksi atomerőműben történt súlyos üzemzavar környezeti hatásainak vizsgálatát és a Paks környékén élő lakosság védőeszköz ellátásának kérdését, amelyet az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (OKF) kérésére végzett el. A Tanács által létrehozott ad-hoc bizottság javaslatot dolgozott ki e kérdéssel kapcsolatban az OKF részére. A legutóbbi, október 21-én tartott ülésen *Fichtinger Gyula*, az OAH főosztályvezetője tartott előadást a paksi atomerőmű biztonságnövelő intézkedéseiről. Az NBE-MTT megvitatta a nukleárisbaleset-elhárítás területén érintett tárcák beszámolóit az Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Rendszer (ONER) fejlesztéséről. A beszámolók alapján az NBE-MTT elfogadta az ONER hatékony működéséhez javasolt fejlesztésekről – a Kormányzati Koordinációs Bizottság számára – készített állásfoglalást.

A Tanács állásfoglalása

Az Országos Atomenergia Hivatal feladatáról, hatásköréről és bírságolási jogköréről, valamint az Atomenergia Koordinációs Tanács tevékenységéről szóló 114/2003. (VII. 29.) Korm. rendelet alapján az OAB és az OAH Tudományos Tanácsa 2003. augusztus 1-től változatlan feltételek mellett az OAH Tudományos Tanácsként működik. A Tudományos Tanács több ülésén is tárgyalta a Paksi Atomerőműben 2003. április 10-én bekövetkezett üzemzavart, illetve az üzemzavarról készített jelentéseket. Ennek eredményeként kialakított állásfoglalásában megállapította, hogy az üzemzavar több kedvezőtlen körülmény szerencsétlen egybeesése miatt alakult ki. Az okok között szerepelnek műszaki és engedélyezési tényezők, valamint egyéb problémák is. (Az állásfoglalás a Hírlevél mellékletében olvasható.) Az állásfoglalásban felhívta a figyelmet az üzemzavar tágabb értelemben vett okaira is. Hasonló üzemzavarok elkerülése érdekében mind az Országos Atomenergia Hivatalnak, mind a Paksi Atomerőmű Rt.-nek munkájuk során fokozottan figyelembe kell venniük a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség jelentésében foglalt ajánlásokat.

Vizsgálóbizottság

A paksi atomerőmű áprilisi üzemzavarát követően az Országgyűlés ellenzéki kezdeményezésre egy, az üzemzavar körülményeit felderítő, nyolctagú eseti vizsgálóbizottság felállítását határozta el. A bizottság munkáját hatvan napra tervezték. A bizottság vizsgálta az üzemzavar okait, az üzemzavar során végzett tájékoztatást, az elhárításra tett és teendő intézkedéseket, és az országos energiaszolgáltatásban kialakult helyzet kezelésére hozott intézkedéseket. A Bizottság az Országos Atomenergia Hivatal vezetői közül *dr. Rónaky József* főigazgatót, *dr. Vöröss Lajos* korábbi főigazgató-helyettest és *dr. Lux Iván* megbízott főigazgató-helyettest hallgatta meg. November elején a Bizottság közös jelentés elfogadása nélkül fejezte be tevékenységét.